

Hint Sinemasının Edebi Motifleri

Hatice İlay KARAOĞLU

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No. | General Publication Number: 1645

FCR Sertifika no. | Certificate Number: 46550

ISBN: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Eskiyeni Yayınları

Yayın No | Publication Number: 325

Kitap Adı: Hint Sinemasının Edebi Motifleri

Book Title: Literary Motifs of Indian Cinema

ISBN: 978-625-5536-38-9

DOI: doi.org/10.70458/fcr.9786255536389

Yazar | Author: Hatice İlay KARAOĞLU | orcid.org/0000-0002-4009-9813

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 144

Yayın Tarihi | Publication Date: Temmuz | July 2025

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: APF | Sinema ve Film: Stil ve Tür | Film, Cinema: styles & genres

BISAC: PER004050 | Sahne Sanatları / Film / Tarih ve Eleştirisi | Performing Arts / Film / History & Criticism

THEMA: APF | Sinema ve film: tür ve üsluplar | Film and cinema: styles and genres

LC: PN1993.5.18 | Hindistan'da Sinema / Film Tarihi ve Eleştirisi | Motion pictures - India

Atf Bilgisi | Cite as: Karaoğlu, Hatice İlay. *Hint Sinemasının Edebi Motifleri*. Eskiyeni Yayınları, 2025.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050
Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60
www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Hint Sinemasının Edebi Motifleri

Hatice İlay KARAOĞLU

Ankara 2025

Yazar Hakkında | About the Author

ISCTE – Lizbon Üniversitesi Enstitüsü'nde İletişim Bilimleri alanında doktora adayıdır. Mevcut araştırması göç sineması, empati, kültürel çatışma ve dijital platformlar üzerine yoğunlaşmaktadır. Radyo, Televizyon ve Sinema; Hindoloji; Kültürel Çalışmalar; İngilizce Öğretmenliği; Türk Dili ve Edebiyatı ile Görsel İletişim Tasarımı alanlarında akademik derecelere sahiptir. 2014 yılından bu yana, serbest ve kurumsal düzeyde yabancı dil eğitmeni olarak aktif şekilde çalışmaktadır. Medya ve İletişim alanında; göç, mekân ve kimlik, kültürel çatışma, performans sanatları ve Hint sineması gibi konuları sosyolojik bir yaklaşımla ele almaktadır. Anadili Türkçe olmakla birlikte ileri düzeyde İngilizce, orta düzeyde İspanyolca ve İtalyanca, başlangıç düzeyinde ise Portekizce ve Almanca bilgisine sahiptir.

PhD candidate in Communication Sciences at ISCTE – University Institute of Lisbon. Current research focuses on migration cinema, empathy, cultural conflict, and digital platforms. Holds academic degrees in Radio, Television and Cinema; Indology; Cultural Studies; English Language Teaching; Turkish Language and Literature; and Visual Communication Design. Since 2014, has been actively working as a foreign language instructor, both freelance and within institutional settings. Works in the fields of Media and Communication, with a sociological approach to topics such as migration, space and identity, cultural conflict, performance arts, and Indian cinema. Native in Turkish, with professional proficiency in English, intermediate knowledge of Spanish and Italian, and beginner-level Portuguese and German.

Kitap Hakkında

Hint Sinemasının Edebi Motifleri

Edebi eserler sinema için her zaman ilham kaynağı olmuştur. Hint sineması bunun en güzel örneklerinden biridir. Bu da bizi “Hint Sinemasının Edebi Kaynakları: Kathāsaritsāgara Örneği” adlı çalışmamızı yapmaya sevk etmiştir.

Çalışmamız giriş, iki ana bölüm ve sonuç kısmından oluşmaktadır. Giriş bölümünde genel olarak Hint sinemasının doğuşunda büyük payı olan Hint tiyatrosuna değindik. Birinci bölümde Hint sinema tarihi ve Hint sinemasının özellikleri hakkında bilgi verdikten sonra, araştırmanın ana konusu olan Hint sinemasının edebi kaynaklarını ele aldık. İkinci bölümde esas kaynağımız Kathāsaritsāgara’daki masallarla motif açısından benzerlik gösteren filmleri detaylı bir şekilde inceledik. Sonuç kısmında ise ana hatları ile Hint edebiyatının Hint sineması için önemini açıklamaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Hint, Edebiyat, Sinema, Motif, Kathāsaritsāgara

About the Book

Literary Motifs of Indian Cinema

Literary works have always been an inspiration for cinema. Indian cinema is the best example of this. This led us to study our thesis "Literary Sources of Indian Cinema: The Case of Kathāsaritsāgara.

Our study consists of two main sections and a conclusion. In the introduction, we mentioned Indian theater, which had a large share in the birth of Indian Cinema. In the first chapter, after giving information about the history and the features of Indian cinema, we discussed the literary sources of Indian cinema as the main subject of the research. In the second chapter, we examined the motifs in Kathāsaritsāgara, which are basically similar to movies. In the conclusion, we tried to explain the importance of Indian literature for Indian cinema.

Keywords: India; Literature; Cinema; Motif; Kathāsaritsāgara

*Bana okumayı ve öğrenmeyi sevdiren
ilk öğretmenim, canım annem
Nafiye KARAOĞLU'na...*

GÖRSELLER LİSTESİ

Görsel 1: Chak De India Film Afişi.....	66
Görsel 2: Devdas Film Afişi.....	69
Görsel 3: My Name Is Khan Film Afişi.....	72
Görsel 4: Fire Film Afişi.....	75
Görsel 5: Heaven On Earth Film Afişi.....	79
Görsel 6: Om Shanti Om Film Afişi.....	83
Görsel 7: Paheli Film Afişi.....	86
Görsel 8: Bhool Bhulaiyaa Film Afişi.....	88
Görsel 9: Eega Film Afişi.....	91
Görsel 10: Talaash Film Afişi.....	94
Görsel 11: Mohabbatein Film Afişi.....	99
Görsel 12: Aashiqui 2 Film Afişi.....	102
Görsel 13: Goliyon Ki Raasleela Ram-Leela Film Afişi.....	105
Görsel 14: Lootera Film Afişi.....	108
Görsel 15: Jab Taak Hai Jaan Film Afişi.....	111
Görsel 16: Veer-Zaara Film Afişi.....	114
Görsel 17: We Are Family Film Afişi.....	118
Görsel 18: Laaga Chunari Mein Daag Film Afişi.....	121
Görsel 19: Kabhi Alvida Naa Kehna Film Afişi.....	124

İÇİNDEKİLER

GÖRSELLER LİSTESİ	8
ÖN SÖZ	11
GİRİŞ	13
BİRİNCİ BÖLÜM	
HİNT SİNEMASI ve EDEBİ KAYNAKLARI	19
A. Hint Sineması Tarihi	19
B. Hint Sinemasında Tema, Müzik, Dans ve Kostüm	30
C. Hint Sinemasının Edebi Kaynakları	37
I. Masallar	37
1. Pañçatantra	39
3. Vetālapañçavimṣatī	41
4. Şukasaptatī	41
II. Destanlar	42
1. Mahābhārata	43
2. Harivaṃṣa	44
3. Rāmāyaṇa	44
III. Purāṇalar	45
D. Kathāsaritsāgara'da Yer Alan Edebi Motifler	47
I. Kathāsaritsāgara	47
1. Gerçeklik Motifi	49
2. Bir Başkasının Bedenine Girme/Yeniden Bedenlenme Motifi	54
3. Aşktan/Aşk İçin Ölme Motifi	55
4. Kendini Feda Etme Motifi	59
İKİNCİ BÖLÜM	
HİNT FİLMLERİNDE MOTİF ÇÖZÜMLEMESİ:	
KATHĀSARİTSĀGARA ÖRNEĞİ	65
I. Gerçeklik Motifi	65
1. Chak De India	66

2. Devdas	69
3. My Name Is Khan.....	72
4. Fire.....	75
5. Heaven on Earth	79
II. Bir Başkasının Bedenine Girme/Yeniden Bedenlenme Motifi	82
1. Om Shanti Om	83
2. Paheli.....	86
3. Bhool Bhulaiyaa.....	88
4. Eega	91
5. Talaash: The Answer Lies Within.....	94
III. Aşktan/ Aşk İçin Ölme Motifi	96
1. Devdas	97
2. Mohabbatein.....	99
3. Aashiqui 2.....	102
4. Goliyon Ki Raasleela Ram-Leela	105
5. Lootera.....	108
IV. Kendini Feda Etme Motifi.....	110
1. Jab Taak Hai Jaan	111
2. Veer-Zaara	114
3. We Are Family	118
4. Laaga Chunari Mein Daag.....	121
5. Kabhi Alvida Naa Kehna.....	124
SONUÇ	127
KAYNAKÇA	131
Filmler.....	134
İnternet Kaynakları	135
EK.....	139
DİZİN.....	141

ÖN SÖZ

Bir sinema filmi, yazılı bir eserin konusundan yararlanabildiği gibi konunun eserdeki sunumundan da yararlanabilmektedir. Burada bahsi geçen sunum, hikâyenin eserdeki aktarım biçimi anlamına gelmektedir. Her bir hikâye ya da senaryo birbirinden farklı olsa da bu eserlerde belli başlı benzerliklere rastlamak mümkündür. Bu nedenle sinema sanatının en büyük yardımcısı çoğu zaman edebiyat olarak nitelendirilmektedir. Hint sineması da başta destanlar olmak üzere; masallar, hikâyeler gibi birçok edebi eserden yararlanmaktadır.

Hint sinemasında edebi kaynaklı motifler hakkında batılı araştırmacılar tarafından birçok çalışma yapılmasına rağmen Türkiye’de bu alana dair bir çalışmanın bulunmaması, bu çalışmanın bahsi geçen konu üzerinde yapılmasına sebep olmuştur. Ancak Hint edebiyatının zenginliği ve Hint sinemasının çeşitlilik arz etmesi nedeniyle çalışmanın, Hint edebiyatının önemli masal kitaplarından Kathāsaritsāgara’da öne çıkan dört ana motif ve bu motifler doğrultusunda seçilen yirmi film ile sınırlandırılması uygun görülmüştür.

Hint sineması ile ilgili herhangi bir Türkçe kaynak bulunmaması sebebiyle araştırmada İngilizce kitaplar ve makalelerden faydalanılmıştır. Ayrıca çalışmada, Korhan Kaya’nın Türkçeye çevirmiş olduğu birçok eserden ve özellikle Kathāsaritsāgara’dan yararlanılmıştır. Bu çalışmada, Hint edebiyatının önemli eserlerinden olan Kathāsaritsāgara temel alınmış, Hint sinemasının en çok başvurulan motifleri ve onların film ve edebiyattaki sunumlarına yer verilmiştir.

“Hint Sinemasının Edebi Kaynakları: Kathāsaritsāgara Örneği” adlı yüksek lisans tezimin kitaplaştırılmış hali olan bu eser; giriş, iki ana bölüm ve sonuç kısmından oluşmaktadır. Giriş bölümünde genel anlamıyla Hint sinemasının doğuşunda büyük

payı olan Hint tiyatrosuna değinilmiştir. Birinci bölümde Hint sinema tarihi ve Hint sinemasının özellikleri hakkında bilgi verildikten sonra, araştırmanın ana konusu olan Hint sinemasının edebi kaynakları ele alınmıştır. İkinci bölümde esas kaynak olarak belirlenen Kathāsaritsāgara'daki masallarla motif açısından benzerlik gösteren fimler detaylı bir şekilde incelenmiştir. Sonuç kısmında ise ana hatları ile Hint edebiyatının Hint sineması için önemi açıklanmıştır.

Bu eserin ortaya çıkmasında akademik rehberliğiyle yön gösteren değerli hocalarıma, araştırma sürecinde fikirleriyle katkı sunan arkadaşlarıma ve bana her daim destek olan aileme içtenlikle teşekkür ederim. Hint edebiyatı ile sinema arasındaki derin ilişkiyi anlamaya yönelik bu mütevazı çabanın, alana ilgi duyan araştırmacılar ve sinemaseverler için ufuk açıcı bir başlangıç olmasını dilerim.

Hatice İlay KARAOĞLU
Lizbon, 2025